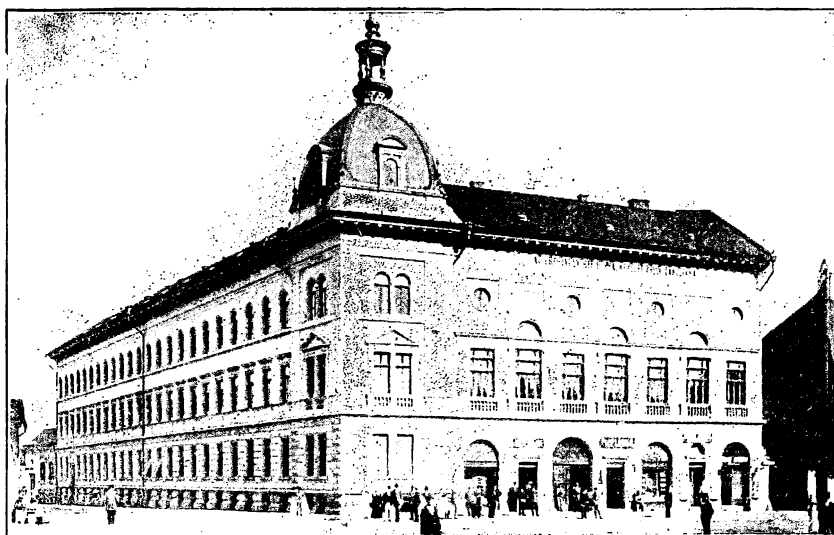

AZ ERDÉLYI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
THEOLOGIAI FAKULTÁSÁNAK

ÉRTESITŐJE

AZ 1917—1918. ISKOLAI ÉVRŐL.

SZERKESZTETTE:
DR. KECSKEMÉTHY ISTVÁN
A THEOL. FAKULTÁS IGAZGATÓJA.

KOLOZSVÁR, AZ ERDÉLYI REF. EGYHÁZKERÜLET KIADÁSA
1918.

5628—250

I.

Az intézet állapota.*

A. Szellemi állapot.

a) Hatóságok, tanárok, tanítók.

1. Az a megrendítő csapás, mely egyházkerületünket nagy nevű püspökének, dr. *Kenessey* Bélának 1918. jan. 8-án bekövetkezett halálával érte, fakultásunkat érintette legérzékenyebben, mint amelynek 1895-től 1907-ig tudós tanára és bölcs igazgatója, attól fogva pedig haláláig főfelügyelője volt, és az 1908. évi ápr. 7—9-iki egyh. ker. közgy. 37. jkvi sz. értelmében előljárósági tagja is. Temetésén, jan. 12-ikén fakultásunk igazgatója tartotta a gyászbeszédet, mellyel neki méltó emlékoszlopot állított. Utódául az egyh. ker. közgyűlés febr. 20-án tanárkarunk egyik díszét, *Nagy* Károly aát választotta meg szinte egyhangu szavazattal. Adja Isten, hogy sokáig és fényes tehetségeinek megfelelő sikerekkel töltsse be nagy elődjének helyét.

Előljáróságunk elnöke a főgondnok, dr. *Gidófalvy* István kir. közjegyző; alelnöke a gondnok, dr. *Kolosváry* Bálint egyetemi tanár; az 1917. évi szept. 29—30-iki egyházkerületi közgyűlés 29. jkvi határozatával az 1918—22-iki ciklusra megválasztott tagjai: dr. *Erdélyi* Pál egyet. könyvtárigazgató, *Sámi* László kir. főügyész, dr. *Schilling* Lajos egyetemi tanár világiak; *Barabás* Samu kolozsvári esperes, dr. *Bartók* György egyetemi tanár, *Kádár* Géza zilahi lelkész, *Sófalvi* Károly széki esperes és *Vásárhelyi* Boldizsár kolozsvári lelkész lelkésziek. Tanártagjai: dr. *Kecskeméthy* István igazgató, *Nagy* Károly, dr. *Ravasz* László gazdasági felügyelő és dr. *Révész* Imre előlj. jegyző.

A tisztikar az 1916/17—1919/20. évi ciklusra: igazgató dr. *Kecskeméthy* István; gazdasági felügyelő dr. *Ravasz* László; elől-

* A háborus viszonyok folytán beállott nyomdai-, de különösen papírinség miatt az idén a lehető legrövidebbre szorítjuk Értesítőnket.

járósági jegyző és könyvtárnok, valamint internátus-konviktsusi felügyelő dr. Révész Imre.

A lelkészvizsgáló-bizottság tagjai: dr. *Imre* Lajos karai, *Jancsó* Sándor nagyenyedi, *Sófalvi* Károly rettegi, *Szécsi* Ferenc alvinci, *Vásárhelyi* Boldizsár kolozsvári lelkész rendes és *Benedek* Károly, *Csürös* József, *Péter* Károly póttagok. És a tanári kar a püspök elnöklete alatt.

Theol. magántanári vizsgáló-bizottság: elnöke a püspök, tagjai a ny. r. theol. tanárok, továbbá dr. *Bartók* György, *Fejes* Áron és *Jancsó* Sándor rendes tagok. Póttagok: dr. *Imre* Lajos és *Szécsi* Ferenc.

2. A szervezett tanszékek száma öt: ó-szövetségi tudományok, új-szövetségi tudományok, egyháztörténet- és jogi, systematika theologiai és gyakorlati theologiai. A filozófiai-paedagogiai tárgyakat a theologusok a helybeli egyetemen hallgatják és ott kötelesek kollokválni. Az ének- és zenetanítói tanszék a helybeli kollegiummal közösen van szervezve.

3. A rendes tanárok száma öt, óraszama heti 8 óra. Minde-
nik tanár javadalma a megfelelő szolgálati idejű állami jogakadémiai tanáréval egyenlő.

Ebben a tanévben azonban csak négy rendes tanárunk volt, mert az új-testamentomi tanszékről dr. *Bartók* György, intézetünknek egykori neveltje, majd tanára, mindkét minőségében egyik méltó dísze, a helybeli kir. tudományegyetem bölcsészeti tanszékére neveztetvén ki rendes tanárrá, szeptemberben megszűnt a mi karunk tagja lenni. Szeretetünk és áldásunk kíséri magasba lendülő további útján is.

4. A dr. *Bartók* György távozásával megüresedett új-testamentomi tanszéket az idén egész évben helyettesítéssel láttuk el. Az új-testamentomi hellén nyelvtant dr. *Révész* Imre, az exegesist dr. *Kecskeméthy* István, az isagogikát pedig *Nagy* Károly adta elő az I. félévben, míg a II-ik félévben az ő püspökké választatása folytán azt is dr. *Kecskeméthy* István vette át tőle.

5. Docenseink közül dr. *Imre* Lajos működött.

6. A zene- és énektanítást helyettesként Zsigmond belvárosi kántor látta el. Heti 2 órán egyházi éneket, 2 órán zenét tanított.

A modern nyelvek közül a német tanítására előljáróságunk a jelen iskolai évben *Nagy* Károly, dr. *Ravasz* László, a franciáéra pedig dr. *Révész* Imre theol. tanár aait kérte fel.

b) Tanulók.

1. Az 1917—18. tanév egész folyamán felvétetett összesen 36 theologus (11-el több, mint tavaly). Ebből a rendes tanfolyamokra iratkozott 25 (ebből 1 nő hallgató), a hadbavonultak számára tartott rendkívüli kurzusra 11.

Beiratkozott az I. félévben: I. évre 7 (köztük egy nő); II. évre 8; III. évre 6; IV-ed évre 3; összesen 24; a II. félévben beiratkozott: I. évre 11 (ebből 8 a rendkívüli kurzusra); II. évre 9 (1 az I. évről tétetett át); III. évre 7; IV. évre 6 (ebből 3 a rendkívüli kurzusra), összesen 33.

Internátusunkban beiratkozott: Tanárjelölt 6; orvostanhallgató 5; joghallgató 3; összesen 14 egyetemi hallgató. Ezek közül év közben hadbavonult 1 tanárjelölt és 3 orvostanhallgató.

2. A theologusok minőségét a megelőző évi általános osztályzatok (I. éveseknél érettségi bizonyítvány), szülőik foglalkozása, nyelvtudásuk és magaviseletük alapján, a következő táblázatok mutatják:

Mult isk. évi általános osztályzatok alapján.

Évfolyam	I. év	II. év	III. év	IV. év	I—IV. év
Beiratkozott	15	8	7	6	36
Jeles — — —	4	3	1	3	11
Jó	2	1	3	1	7
Elégséges —	9	3	2	1	15
Elégtelen 1 tárgyból	—	—	1	—	1
Nem kollokvált 1 tárgyból	—	—	—	1	1
Nem kollokvált több tárgyból ---	—	1	—	—	1
	15	8	7	6	36

A szülők foglalkozása szerint	I.	II.	III.	IV.	Összesen
	évesek				
Lelkész	3	4	1	1	9
Tanár	—	—	—	—	—
Tanító ---	1	1	—	1	3
Földmivelő	8	1	3	—	12
Tisztviselő---	—	—	1	2	3
Kereskedő	1	—	—	—	1
Iparos	2	1	1	1	5
Alkalmazott	—	—	1	—	1
Magánzó	—	1	—	1	2
	15	8	7	6	36

A) Theológiai tanfolyam	Nyelvismeret				Összesen
	csak magyarul beszél	magyarul és 'németül' beszél	magyarul és oláhul beszél	magyar, német és egyéb nyelven beszél	
I. évfolyam	12	1	2	—	15
II. évfolyam	8	—	—	—	8
III. évfolyam ---	6	1	—	—	7
IV. évfolyam ---	2	4	—	—	6
	28	6	2	—	36

Magaviseletük általában kifogástalan volt.

A) A theológiai tanfolyamon	Egyházkerületek szerint						Összesen
	erdélyi	duna-melléki	dunán-túli	tiszán-inneni	tiszán-túli	Romániai misszióból	
I. évfolyam	15	—	—	—	—	—	15
II. évfolyam	6	1	—	—	1	—	8
III. évfolyam	5	—	—	1	1	—	7
IV. évfolyam	5	—	—	1	—	—	6
Összesen	31	1	—	2	2	—	36

c) Tan- és nevelőeszközök.

1. intézetünk az internátussal és tanári lakásokkal együtt egy 1895-ben a használatnak átadott kétemeletes modern épület; tantermei tágasak, szellősek, világosak, jó karban tartottak, fedett folyosókkal és tágas előszobákkal. Berendezésük az igényeknek minden tekintetben megfelelő.

2. Internátusunk cellarendszerű; vannak 2—6 ágyas szobáink, de a legtöbb négyágyas.

3. Külön nevelő személyzet nincs.

4. Konviktusunk pincehelyiségben van ugyan, de szép száraz és világos.

5. Más nevelő eszközök: akadémiai istentiszteletek, iskolai ünnepélyek, felolvasások, ifj. egyesület, theol. kör.

6. *Könyvtárunk állaga* az 1917. év elején 14460 mű volt 21903 kötetben; évi gyarapodás 464 mű 502 kötetben; állag az év végén 14924 mű 22405 kötetben. Kikölcsönzött művek száma 178, 213 kötetben. Könyvtári átalány 1500 korona. — Az 1917—18. iskolai évek folyamán Lénárt József esperes és Dr. Kenessey Béla püspök hagyatékából, valamint Dr. Bartók György egyetemi tanár úrtól könyvtárunk nagyszámú értékes régibb és újabb theologiai és philosophiai szakművet kapott ajándékba, melyeknek katalogizálása most lévén folyamatban, róluk részletes jelentés még nem adható. Addig is azonban, míg ez megtörténhetnék, nagy hálával említjük e nagylelkű adományoknak tényét.

B. Anyagi állapot.

a) Tanintézet.

1. Theologiai fakultásunk vagyona áll:

a) Két házból (egyik az intézet épülete) értéke 545.000 K, (fennálló teher rajta 285,185·98 K annuitásos kölcsön, lejár 1945-ben).

b) 16 hold földből (kert, kaszáló, szántó) értéke 4000 K.

c) 443,425·84 K takarékbetétből, elhelyezve az erdélyi ref. egyházkerületnél és kolozsvári pénzügyintézeteknél, utóbbiaknál 48000 K.

d) Járadékokból: kerületi hozzájárulás 1900 K, intézeti és internátusi államsegély 24562; Gecse—Baldácsy alapokból 5000 K, Bethlen-kollegiumtól 3336 K, összesen 51898 K.

e) Értékpapirokból, még pedig 97500 K 6% hadikölcsönkötvényből, 96.666 K erejéig lombardirozva és 6000 K jelzálogkötvényből, 5% kamatozással.

2. E vagyon gyümölcsözik:

a) Az ingatlanok (ház, földek) bérbeadás útján, összesen 26320 K, tanári lakások béregyenértékét beszámítva 32080 K, ami az alaptőkének 5·8% nyers jövedelme.

b) A betétek és értékpapírok átlag 4·5% tiszta jövedelmet hajtanak.

A vagyont az intézet előljárósága kezeli a gazdasági felügyelő tanár útján.

3. Tandíj jelenleg theol. fakultásunkon nem szedetik, mert minden rendes hallgató a tandíjmentesség kedvezményében részesül.

4. Költségvetésének főbb tételei: *A. Szükséglet:* Személyi kiadások: háborús pótlékokkal 52,800 K, ösztön- és pályadíjak 12,252 K, fűtés, világítás, karbantartás 27,014 K, rovatok (adó, nyugdíj-járulék, városi és egyházi rovatok 11,338 K, adósságtörlesztés 26,060 K, összesen 129,464 K. — *B. Fedezet:* Kamatjövedelem: 27,850 K, Bérjövedelem: 26,260 K. Segélyek, járandóságok 51,942 K. Díjak, térítmények (internátus-konviktus részéről) 3900 K. Összesen 109,952 K. *Hiány:* 19,512 K.

5. Múlt évhez képest jelentősebb változás nincs.

b) Internátus.

Internátusunknak, mint ilyennek, vagyona nincs. Internátusi díj (a háborús viszonyok kényszere következtében felemelve) egy évre fejenként 100 korona volt.

Internátusunk tagjainak száma a folytonos behívások, egyes theologusok exmittálása stb. miatt állandóan hullámzott; a közép-szám — két helybeli segédlelkésszel együtt — 30 volt. A bentlakók magaviselete ellen súlyosabb kifogás csak egy esetben merült föl, mely azonban elszigetelt maradt.

c) Konviktus.

Bentlakó ifjaink, a ref. kollégium előljáróságával kötött egyesség értelmében az ottani konviktuson étkeztek, 1917. október hó első napjaitól kezdve 1918. május 31-ikéig. Az egyesség szerint egy ifjúnak egész évi étkezésért 680 korona fizettetett. A kétségtelenül jutányos díjért ifjaink a helyzethez mérten igen jónak mondható ellátásban részesültek, amiért Deák István koll. konviktusi felügyelő-tanár úrnak s a gazdasszony, Wiener Ella öngyűségének, általában a testvérintézet minden, az egyesség létrehozására és fenntartására befolyt tényezőjének őszinte hála érzi magát lekötölezve fakultásunk,

d) Tanári nyugdíjügy.

1. Tanáraink az 1914. évi XXX. t.-c. 104. §-a alapján működő országos tanári nyugdíjintézet tagjai.

2. Tanárok, tanulók és fentartó hozzájárulását az 1914. évi XXX. t.-c. és a vall. és közokt. miniszternek 1917. évi 4103. eln. szám alatt kelt rendeletével kiadott ügyrend XIV. A. B. C. pontja szabályozza.

e) A tanári tanulmányi alapra; *f)* tanulói ösztöndíjakra; *g)* más papképzésre szolgáló alapokra nézve helyszüke miatt ez alkalommal tavalyi Értesítőnkre utalunk.

h) *Ifjúsági segélyegyletek.* A „Theol. Kör“ vagyona, tanári felügyelet alatt autonomikus kezelésben, jelenleg 7542·71 korona. Gyarapodás a múlt évihez képest 86·78 korona, melyből 50 kor. *Kilyén* Sándor aa szokásos évi ajándéka. Az „Ének és Zeneegylet“ vagyona 2024·89 korona, az „Ifjúsági Egyleté“ 556·97 korona.

Az intézet működése.

a) Fegyelem.

1. A tanszemélyzet tagjai közt a kollegialitás mintaszerű volt, a kötelességteljesítés és fegyelemtartás semmi kivánni valót nem hagyott fenn.

2. Nevelők nincsenek.

3. A tanulók magaviselete kifogástalan volt.

4. A tanári kar egyszer volt kénytelen a fegyelmi törvények 229. §-ának áthágása miatt négy ifjút fegyelmi szék elé állítani.

b) Oktatás.

1. **Tanárok irodalmi működése.** 1. *Dr. Kecskeméthy István* igazgató, bölcsészettudor, az ószövetségi tudományok és héber nyelv ny. r. tanára, igazgatótanácsos, presbyter és törvényhatósági bizottsági tag, a „Theologus kör“ tanárelnöke. Tanár 1895 óta. Ez isk. év folyamán megjelent dolgozatai: „Békemozgalmak és társadalmi osztályok“ (Prot. Szemle); „Isten és az erkölcsi világrend“; „Krisztus műve“ („Út“) és „Az ótestamentumi vallás“ („A mi vallásunk“).

2. *Nagy Károly* a systematika-theologia és vallásbölcsezet ny. r. tanára, igazgatótanácsos, orsz. zsinati rendes képviselő, az Egyet. Konvent rendes tagja, liturgiai bizottságának előadója, az Egyet. Tanügyi Bizottság és Parokhiális könyvtár-bizottság r. tagja, az Emke direktóriumának és ig.-választmányának, a M. P. Irod. Társ.-, az Erdélyi Pártfogó Egyesületnek és Böhm Károly társaság választmányának tagja, a kolozsvári ref. egyházközség presbytere, a kolozsvári ref. kollégium Elöljáróságának tagja. Tanár 1894., rendes tanár 1895. óta. 1918 febr. 20-án az erdélyi ref. egyházkerület püspökévé választatott. Ez év folyamán is számos dolgozata jelent meg az általa szerkesztett „Református Szemlé“-ben.

3. *Dr. Ravasz László* bölcsészettudor, a gyakorlati theologia ny. r. tanára, a homiletikai szeminárium vezetője; gazdasági felügyelő-tanár. Egyházkerület főjegyző, igazgatótanácsos, ehmegyei tanácsos és tanácsbíró, presbyter, a kolozsvári ref. kollégium Előjáróságának tagja, konventi rendes és zsinati póttag. Az Egyetemes Tanügyi Bizottság tagja és theologiai akadémiai szakelőadója, a Konventi Parokhiális Bizottság, Liturgiai Bizottság, valamint a kerületi Tanügyi Bizottság tagja, a Szeretetház kebli tanácsának tagja és a vallásstanári vizsgálóbizottságban a konvent pótképviselője. Az Országos Kálvin-Szövetség és Országos Sajtószövetség alelnöke, az Erdélyi Kálvin-Szövetség elnöke, a Magyar Prot. Irod. Társaság választmányi tagja. Az Emke, a Magyar Gazdaszövetség, az Erdélyi Pártfogó Egyesület, az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsészeti szakosztályának, a Böhm Károly társaságnak vál. tagja; a Pro Transsylvania kormányzótanácsának tagja, az ifj. szakosztály elnöke. Az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja. Szerkeszti a Protestáns Szemlét, Református Szemlét, Az Út havi folyóiratot. Tanár 1907 óta. Irodalmi munkássága: *Látások könyve*, beszédek, elmélkedések, Budapest, Hornyánszky Viktor 1917 XI + 353 l. *Kicsoda az ember?* Három előadás, Bpest, 1918 54 l. *Hitbizonyosság és reformáció* a Prot. Szemle 1917. évi jubileumi számában. *Széchenyi hatásának titka* Budapesti Szemle 1918. évi júniusi száma. Sajtó alatt: A mi vallásunk c. könyv II. kötete számára *A vallás élete* kb. 5 ív terjedelemben. Ezekon kívül több vezércikk, kritika, prédikáció, beszéd az általa szerkesztett lapokban.

4. *Dr. Révész Imre* bölcsészettudor, okl. theol. magántanár, az egyháztörténelem nyilv. rendes tanára, internátus-konviktusi felügyelő, tanárkari jegyző, egyházker. közgyűlési tag, megbízott előjárósági jegyző, könyvtáros, a Böhm-Társaság, a M. P. I. T. és a Ref. Sajtóegyesület választmányi, az Erdélyi Múzeum-Egylet és a Kálvin-Szövetség rendes tagja, egyházközségi képviselő. Tanár 1912. szept. óta. Megjelentek: tanulmányai, szemléi, bírálati, prédikációi a Prot. Szemle, a Ref. Szemle, az Akarat, az Ébresztő, Magyarság, az Út és az Egyházi Ujság hasábjain, továbbá „*Vallásunk a történelemben*“ c. 7 $\frac{1}{4}$ íves egyetemes egyháztörténelmi vázlata „A mi vallásunk“ c., a fakultás kiadásában megjelent vallástudományi kalauzban. Bírálóként szerepelt a Parokhiális Könyvtár egyházi irodalomtörténeti pályázatán s az Egyházi Könyvtárbizottság elé elaboratumot terjesztett az egyh. irodalomtörténeti mun-

kásság módszere- és szervezéséről. 1918 jan. óta a Ref. Szemle társszerkesztője. Az ifjúsági egyesületek összevont működésének felügyelője.

5. *Dr. Imre Lajos* bölcsészettudor, magántanár, kolozskarai lelkész a paedagogia történetéről és az ifjúság gondozásának alapelveiről tartott 1—1 órás előadást. Irodalmi munkái az „Út”-ban és a „Prot. Szemlé”-ben jelentek meg.

6. *Dr. Filep Gyula*, Kolozsvármegye tisztii főorvosa, egyetemi m. tanár, az I. félévben a III—IV. éveseknek heti 2 órán adott elő.

7. *Imre Zsigmond* belvárosi kántor tanított heti 2 órán egyházi éneket, heti 2 órán zenét.

8. *Wolszky Győző* gazdasági szaktanár az idén nem tanított.

2. Használt tankönyvek. Dr. Bartók György: *Az új-szövetségi görögség nyelvtana* (kézirat gyanánt). Lang Henrik: *Kereszttyén Dogmatika* (fordította Kereszturi Sándor); dr. Kecskeméthy István: *Kommentár Ámós prófétához*; és *Az ó-testamentomi vallás*; dr. Révész Imre: *Vallásunk a történelemben*. E két utóbbi „*A mi vallásunk*” c. kötetben jelent meg, melyet a tanári kar a reformáció négyszázados évfordulójának emlékezetére adott ki. Ezek mellett és ezeken kívül nyomatos vagy kézirati jegyzeteket is használtak minden tárgyból.

3. Órarend és elvégzett tananyag. 1. *Héber nyelvtan*: Alak- és mondattan; a Genesis olvastatása. Heti 3 órán mindkét félévben az I. éveseknek. Előadta: dr. *Kecskeméthy* István.

2. *Ó-szövetségi exegesis*: Amós próféta könyvének részletes magyarázata. Heti 2 órán a II—IV éveseknek. Előadta: dr. *Kecskeméthy* István.

3. *Ó-szövetségi biblica-theologia*: Az ótestamentomi vallástörténet kialakulásának áttekintése, jelentősége. Izráel eredetei; vallásának ősi (animisticus, mythologicus) elemei, azok eredetei és átalakulásai. Izráel népies vallása. A prófétai vallás és annak kifejlődése a papi vallásban a Deuteronomiumon és Paptörvényen át. A zsidó vallás kialakulása és fejlődése. A hellenismus; világvallási lendület; a missiói szellem. A partikularis zsidó szellem visszahatása. Antiochus Epiphanes fellépésének vallástörténeti jelentősége. A makkabaeusi harcok. A partikularis, eschatologicus szellemtől áthatott új zsidóság kialakulása. A világ és istenországa. A zsidó pártok. Messiási váradalmak. Vallásosság, erkölcsiség. Az idők teljessége. Heti 3 órán a III. és IV. éves hallgatónak előadta: dr. *Kecskeméthy* István.

4. *Új-szövetségi görög nyelvtan*: a Márk első 7 fejezete olvasása alapján. Heti 2 órán az I. éveseknek. Előadta dr. *Révész Imre*.

5. *Új-szövetségi exegesis*: A János apokalypsisének részletes magyarázata. I. félévben: bevezetés és az ítélet kihirdetése: a 7 levél, 7 pecsét és 7 kürt. II. félévben: az ítélet végbemenetele: az ekklesia militans és ekklesia triumphans; és az új ég és új föld. Heti 3 órán a II—IV. éveseknek. Előadta: dr. *Kecskeméthy István*.

6. *Új-szövetségi irodalomtörténet*. Heli 3 órán az I—II. éveseknek. Az I. félévben: általános rész, Pál levelei. Előadta *Nagy Károly*. A II. félévben: a pásztori levelek, a héber levél, a katolikus levelek, az apokalypsis, a synoptikus problema általában és az evangéliumok, és a Csel. könyve. Előadta: dr. *Kecskeméthy István*.

7. *Vallásbölcsezet*. Az I. félévben vallástörténet, a II-ban vallásbölcsezet. Heti 3 órán az I. és II. éveseknek. Előadta: *Nagy Károly*.

8. *Keresztyén ethika*: Moralphilosophiai elvi rész az erkölcsi tudat történetével és a speciális ker. erkölcsstan rendszere. Heti 3 órán a III. és IV. éveseknek. Előadta: *Nagy Károly*.

9. *Egyetemes keresztyén egyháztörténet*: A reformációtól napjainkig, különös tekintettel a reformáció okaira, lefolyására és vezető személyiségére. Heti 4 órán az I. és II. éveseknek. Előadta: dr. *Révész Imre*.

10. *Egyházjog*: Magyar prot. egyházalkotmány és jogtörténet, különös tekintettel a kálvini egyházalkotmány kifejlődésére külföldön és hazánkban. Bevezetésül: az egyházjog elméletének alapvonalai. Heti 2 órán a III. és IV. éveseknek. Előadta: dr. *Révész Imre*.

11. *Gyakorlati egyházjog*. I. félév: egyházalkotmányi rész; II. félév: az E. T.-ek többi része. Heti 2 órán a III. és IV. éveseknek. Előadta *Nagy Károly*.

12. *Dogmatörténelem*. Áttekintés a keresztyén theológiának reformáció előtti fejlődésén. A három nagy reformátor megigazulástana. Heti 2 órán a III—IV éveseknek. Előadta dr. *Révész Imre*.

13. *Homiletika*: Az egyházi szónoklat története, az egyházi beszéd tanának elvi, tartalmi és alaki része. Heti 2 órán a II. éveseknek Előadta: dr. *Ravasz László*.

14. *Homiletikai szeminárium*: Egyházi beszédek készítése, elmondása és bírálata előre kiadott textusok alapján. Heti 2 órán mindkét félévben a III. és IV éveseknek. Vezette dr. *Ravasz László*.

15. *Katechetika*: A vallásitanítás történetének áttekintésével valláspsychologiai alapon. Heti 2 órán az I. félévben a III. és IV. éveseknek. Előadta: dr. *Ravasz* László.

16. *Poimenika*, a lelkipásztori gondozás történeti típusai és rendszere. Heti 2 órán az I. félévben a III. és IV. éveseknek. Előadta: dr. *Ravasz* László.

17. *A paedagogia története*, heti 1 órán az I. és II. éveseknek. Előadta: dr. *Imre* Lajos.

18. *Az ifjúság gondozásának alapelvei*, heti 1 órán a III. és IV. éveseknek. Előadta: dr. *Imre* Lajos.

19. *Közegészségtan*: Socialis hygienia. A socialis hygienia fogalma; módszerei, segédtudományai. Népmozgalom, különös tekintettel hazánkra. A születési és halálozási statisztika. Csecsemő- és gyermekhalandóság; ezek okozói, küzdelem ezek ellen. Népbetegségek tuberkulózis, lues, alkohol védekezés ezek ellen. Lakás hygienia. A lakásviszonyok hatása a közegészségre. Lakáspolitiká. Heti 2 órán a III—IV. éveseknek. Előadta: dr. *Filep* Gyula egyet. m. tanár, intézeti orvos.

20. *Egyházi ének és zene*: Egyházi énekek éneklése, zongora és harmonium játék. Heti 6 órán az I—IV. éveseknek. Tanította: *Imre* Zsigmond.

21. *Német nyelv*. Walter F. Classen: „Suchen wir einen neuen Gott?“ I. és II. éveseknek az I. félévben, tanította: *Nagy* Károly. Továbbá Geyer és Rittelmeyer „Gott und die Seele“, az első félévben a III. és IV., a II-ikban az I—IV. éveseknek. Tanította: dr. *Ravasz* László.

22. *Francia nyelv*: Kezdő tanfolyam. Nyelvgyakorlatok írásban és beszédben az I. Berlitz-könyv alapján. Heti 2 órán. Haladó tanfolyam: Fernand Herbert *Anecdotes* című gyűjteményének és Doumergue Emil *La Hongrie Calviniste* és Sabatier: *Esquisse c. művének* olvasása. Heti 1 órán. Tanította: dr. *Révész* Imre ny. r. tanár.

A tudományegyetemen hallgatott tárgyak:

Didaktika. Heti 3 órán, hallgatták az I—II. évesek I—II. félévben. Előadta dr. *Schneller* István.

A görögök bölcselete, heti 2 órán I. félévben. Előadta: dr. *Bartók* György.

Lélektan, heti 2 órán, a II. félévben. Előadta: dr. *Bartók* György.

Neveléstud. részletkérdések, heti 2 órán, mindkét félévben. Előadta: dr. *Schneller* István.

Philosophiai encyklopaedia, heti 2 órán, az I. félévben. Előadta: dr. *Bartók* György.

Filozófiai szeminárium. Gyakorlatok a logika történetéből, heti 2 órán, a II. félévben. Vezette: dr. *Bartók* György.

4. Az elvégzett tananyag az előző (3.) pontban részletesen ki van mutatva.

5. A tanulási eredmény. Az előadott tananyagról, annak terjedelméről és mérvéről értesítőnk két előző fejezete ad felvilágosítást, amelyből az is látható, hogy az előadandó anyag változó tanmenettel, két csoportban tárgyalatik, valamint az is, hogy a paedagogicumokat az egyetemen hallgatják ifjaink.

A tanév megnyitása késedelmet szenvedett a konviktus nehézségei miatt. Így az I. és II. lelkesítő vizsgák ugyan megtartottak a kitűzött rendes időben, szeptember 13—14-én; de az évmegnyitó ünnepély csak okt. 7-ikén tartott meg, a következő programmal: 1. Ének: XC. Zsolt. 1. v. 2. Ima; dr. *Ravasz* László. 3. Megnyitó beszéd: dr. *Kecskeméthy* István. 4. Ének: a Hymnus. A megnyitó beszéd a Prot. Szemlében jelent meg. Az előadások okt. 8-ikán kezdődtek. Ettől kezdve aztán rendben és megszakítás nélkül folytak az I. félév végéig. Az I. félévi kollokviumok január 17—31-én tartottak meg. A II. félévre a beíratkozások február 1—2-án voltak, az előadások pedig febr. 4-én megkezdődtek és tartottak máj. 1-ig. A II. félévi kollokviumok máj. 27—jun. 10-ig tartottak meg, szabadság adatván az ifjaknak arra, hogy a legációból való visszautazás és a júniusi konviktus költségeit megtakarítandók, pünköst előtt, illetve május végéig lekollokváljanak. Az ének- és zenevizsga május 16-án d. u. 3 órakor volt; az évszáró ünnepély pedig püspök úr jelenlétében máj. 26-án d. e. 11 órakor. Ezen imát *Mihályfalvi* István IV. éves hallgató, ünnepi beszédet pedig dr. *Kecskeméthy* István igazgató tartott a pályadíjak és jutalmak kiosztása után.

Kimagasló eseménye volt e tanévnek a reformáció négyszázados emlékének valóban nagyszabású megülvése. Az idén ennek volt szentelve intézetünk szokásos reformációi emlékünnepe okt.

31-ikén, melynek programja a következő volt 1. Közének: Jövel Szentlélek. 2. Ima: dr. *Révész Imre*. 3. Közének: Erős várunk nekünk az Isten. 4. Emlékbeszéd: dr. *Ravasz László*. 5. Karének: Térj magadhoz drága Sion. 6. Zárszó: dr. *Kecskeméthy István*. 7. Közének: Megáll az Istennek ígéje. Ehez kapcsolódott a tanév folyamán az akadémiai istenitisztelek rendén egy három (ádventi, farsangi és böjti) tagozatból álló predikáció-ciklus, mely a református hittan egész terjedelmét felölelte, a következő programmal

I. Az üdv előkészítése. 1917. dec. 2-án: 1. A vallás alapjai. *Nagy Károly*. Dec. 9-én: 2. A keresztyén bizonyosság. Dr. *Ravasz László*. Dec. 16-án: 3. Isten és a világ. Dr. *Révész Imre*. Dec. 23-án: 4. Isten és az erkölcsi világrend. Dr. *Kecskeméthy István*.

II. Az üdv megjelenése. 1918. Január 20-án: 5. A szentháromság. *Nagy Károly*. Jan. 27-én: 6. A Krisztus személye (istensége, embersége). Dr. *Révész Imre*. Febr. 3-án: 7. Krisztus műve (a prófétai, b. főpapi, c. királyi). Dr. *Kecskeméthy István*. Febr. 10-én: 8. Szent Lélek, kegyelem, praedestinatio. Dr. *Ravasz László*.

III. A keresztyén élet. 1918. Febr. 17-én 9. Újjászületés, megtérés, megigazulás. Dr. *Kecskeméthy István*. Febr. 24-én: 10. Megszentelődés. Dr. *Révész Imre*. Márc. 3-án: 11. Az üdv tökélye. Keresztyén reménység. *Nagy Károly*. Márc. 10-én: 12. A keresztyén élet táplálkozása. (Egyház, sákramentumok, imádság). Dr. *Ravasz László*.

Fájdalom, a nyomdai viszonyok nem engedték, hogy ezeket a predikációkat a tanév folyamán tartott egyéb ünnepi beszédeinkkel együtt egy kötetben kiadjuk, vagy legalább Értesítőnkhez mellékeljük a nagy évforduló méltó megülésének maradandó jeléül. Tanárkarunk mégis emelt egy ilyen emlékjelet azzal, hogy „A mi vallásunk“ címmel egy művet tervezett, mely vallásunkat történeti előállításában és jelen életnyilvánulásainak és jelentőségének megrajzolásában úgy állítja művelt olvasó közönségünk elé, hogy abból mindenki tiszta és hű képei alkothat magának arról, hogy kik vagyunk és mit akarunk mi, e négyszáz éves magyar nemzeti egyház fiai. Kár, hogy a műnek eddig csak I. kötete (a történeti rész) jelenhetett meg.

Előadásainkat az idén is egész éven át a tanácsteremben és díszteremben tartottuk, mert tantermeinket a ref. kollegium elemi iskolájának engedték át, melynek épülete katonai célokra van lefoglalva. Konyhánk, éttermünk és mellékhelyiségeink is egész éven át a táborig szállítási vezetőség legénysége számára voltak lefoglalva.

α) A kollokviumok eredményéről a következőkben számolhatunk be az 1917—18-iki tanév I. és II. félévéről:

Évfolyam	I. év		II. év		III. év		IV. év		I-IV év		o/o-ban	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	7	11	8	9	6	7	3	6	24	33	100	100
Jeles	—	2	1	3	1	1	—	—	2	6	8:32	18:18
Jó	3	—	4	2	1	1	2	2	10	5	41:66	15:15
Elégséges	—	—	1	2	1	4	—	1	2	7	8:32	21:21
Elégtelen 1 tárgyból	—	—	—	—	3	—	—	—	5	—	20:83	—
Elégtelen 2 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elégtelen több tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált 1 t.-ből	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	4:16	3:03
Nem kollokvált 2 t.-ből	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3:03
Nem kollok. több t.-ből	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem koll. minden t.-ből	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	4:18	3:03
Rendkív. kurzusra iratkozott	—	8	—	—	—	—	—	3	—	11	—	33:33
Kimaradt	3	—	—	1	—	—	—	—	3	1	12:46	3:03
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	7	11	8	9	6	7	3	6	24	33	100	100

β) *Theologiai alapvizsgálatot* ez évben kétszer tartottunk október 3-án egy rendeset és december 18-án egy javítót. A rendes alapvizsgálaton teljes vizsgálatra jelentkezett 6 ifjú. Zárt írásbeli tételek voltak: 1. Ószövetségi irodalomtörténetből: A talió problémája és Jób könyve. 2. Egyháztörténelemből: Humanismus és reformatio. 3. Vallásbölcsezetből: A vallás fejlődésének tényezői. Vizsgálat eredménye: 1 jeles, 2 jó, 2 elégséges, 1 pedig 3 hónap múlva javító vizsgálatra utasított 1 tárgyból. A javító alapvizsgálatra állott 1 ifjú, aki a vizsgát elégséges eredménnyel tette le.

γ) *Első lelkészsképesítő vizsgálatot* négyszer tartottunk, u. m. szept. 13. 14-én rendeset és három rendkívülit, amit főképen a rendkívüli kurzusra jelentkezett hadba vonult ifjak szabadságának kiszabott volta tett szükségessé. A rendes vizsgálaton írásbeli tételek voltak: 1. Exegesisből: Obadja könyve; a keletkezési korára és forrásaira vonatkozó mai nézetek kritikájával. 2. Biblicia theologiából: „a πιστις fogalma“ Pál és János theologiájában, tekintettel a mystika főbb jelenségeire. 3. Systematica theologiából: „Isten igazságosságának érvényesülése az egyéni és szociális életben.“ Zárt írásbeli tétel: Róm. 14, 7—9; I. Tim. 3, 16; Zsid. 13, 7—8. Erre jelentkezett 10 ifjú, mind teljes vizsgára. Ezek közül 1 akadályozva volt a megjelenésben, 1 pedig okmányainak rendben nem léte

miatt vizsgára nem állhatott; vizsgára állott tehát 8 ifjú. Közülük 3 jó, 5 pedig elégséges eredménnyel tette le a vizsgát.

Első rendkívüli vizsgánk 1917. dec. 18. és 19-én volt; ezen a házi írásbeli tételek maradtak, zárt írásbeli tételek: Ef. 3¹⁴⁻¹⁸; I. János 3¹⁻³; és Gal. 6⁷⁻⁸; erre jelentkezett 2 ifjú, mindkettő elégséges eredménnyel letette a vizsgálatot.

A második és harmadik rendkívüli vizsga 1918. ápr. 17. és 1918. május 25-én volt. Házi írásbeli tételek ezeken már az 1917-18-ra kitűzöttek voltak, u. m.: 1. Új testamentomi tudományok köréből Az apokalyptika kifejlődése az új testamentomi apokalypsisben. 2. Keresztyén hittan köréből: A megigazulás folyamatának lélektani leírása. 3. Keresztyén erkölcsstan köréből Reálitás és utopia az örök békére való törekvésben. Zárt írásbeli tételek az ápr. 17-iki vizsgán 126 Zsolt. Luk. 10¹⁷⁻²⁰ és J. 14; a máj. 25-ikin Filipp 4⁴⁻⁷; Luk. 5³¹⁻³²; I. Mózes 1²⁷. Mind a kettőre 1-1 hadbavonult ifjú jelentkezett; a másodikra jelentkező jeles; a harmadikra jelentkező pedig jó eredménnyel tette le a vizsgálatot.

Az 1917-18. tanévben tartott vizsgálatok kimutatása.

	Theol. alapvizsga		Első lelkészképzésítő vizsga				Összesen
	1917. okt. 3.	1917. dec. 18.	1917. szept. 13-14.	1917. dec. 18-19.	1918. ápr. 17.	1918. máj. 25.	
Vizsgára jelentkezett — — — — —	6	1	10	2	1	1	14
Írásbeli alapján visszautasított — — — — —	—	—	—	—	—	—	2
Visszalépett — — — — —	—	—	2	—	—	—	—
Vizsgára állott — — — — —	6	1	8	2	1	1	12
Összesen	6	1	8	2	1	1	12
Jeles — — — — —	1	—	—	—	1	—	1
Jó — — — — —	2	—	3	—	—	1	4
Elégséges — — — — —	2	1	5	2	—	—	7
Elégtelen 1 tárgyból — — — — —	1	—	—	—	—	—	—
Elégtelen 2 tárgyból — — — — —	—	—	—	—	—	—	—
Elégtelen több tárgyból — — — — —	—	—	—	—	—	—	—
Összesen:	6	1	8	2	1	1	12

6. A könyvek használatáról tér szűke miatt mellőzzük a kimutatást.

7. Pályadíjakat és jutalmakat nyertek :

1. *Héber nyelvből*, az I. évesek közül Jeszenszky József 32 K.

2. *Az ó-testamentomi bibliai tanulmányokból*, a II—IV. évesek közül: Mihályfalvi István 70 K.

7. *Egyházi beszédért*: Soós Béla a Molnár Albert alapból 40 K szorgalmi díjat.

8. *Évzáró imáért* Mihályfalvi István 20 K.

9. *Prédikáció műfordításért* Mihályfalvi István 40 K szorgalom díjat.

10. *Hármonium játszásért* Magyar Lajos 70 K.

Általános szorgalomért Illyés Endre 24 K, Jeszenszky József 24 K.

A Deák Sándor emlék-alapból, melynek kamatait az alapítók az idénre kiegészítették, Magyar Lajos 150 K-át palást beszerzésre.

8. *Külföldön* az idén egy növendékünk sem volt.

9. **Magántanári vizsgára** dr. Tavaszy Sándor, intézetünknek egyik kiváló volt növendéke, jelenleg a testvér kolozsvári kollegium h. tanára, jelentkezett, akinek „Schleiermacher Philosophiája“ című értekezését úgy a sajtó, mint a hivatalos bírálók meleg elismeréssel fogadták. Szóbeli vizsgálatáról, melynek terminusát főt. püspök úr még nem tűzte ki, később számolhatunk csak be.

c) Nevelés.

A diligentia ideje alatt a szokásos akadémiai istentiszteletek az idén is megtartottak dr. Kecskeméthy István, Nagy Károly, dr. Ravasz László és Révész Imre tanárok szolgálatával.

A „Theol. Kör“, „Ifjúsági egyesület“ és „Ének és Zeneegylet“ az idén is egybe vonva közös tisztikar vezetése alatt működött, tartván 1 alakuló-, 5 rendes-, 6 rendkívüli- és 3 választmányi ülést. Fájdalom, ifjúsági egyesületeinknek az a régi betegsége, hogy komoly önképzés helyett üres alkotmányosdira hajlandó és az ifjúság igazi közügyei iránt kevés érdeklődést mutat, a háború ideje alatt még szembetűnőbben jelentkezett, mint régebben. Ifjúságunk az idén egy ünnepélyt (márc. 15-én) tartott, és hetenként egy praecest. Ezen kívül énekkara közre működött az akadémiai istentiszteleteken; egyes (fájdalom, kevés) tagjai a vasárnapi (bibliai) iskolában is működtek.

d) Egészségügy.

A theologus ifjúság egészségi állapota ebben az iskolai évben igen jó volt. Súlyosabb és kórházi kezelést igénylő megbetegedést egy esetben sem észleltünk.

e) Anyagi segélyezés.

Ennek mérvére nézve kellő tájékozódást nyújt a névsor. Bethlen-kollegiumi, Gecse-Baldácsi stipendiumot, továbbá menekülségi segélyt élveztek ifjaink összesen 8776 koronát.

f) Felügyelet }
g) Kormányzat } 1. a múlt évi Értesítőt.

2) Új jövedelmek, alapítványok, ösztöndíjak, stb.

A reformáció 400 évfordulójának emlékévében összesen 14 alapítvány és adomány tételintézetünknel 31350 K értékben, u. m.:

1. Előjáróságunk által a legátus nélkül maradt gyülekezetek beküldött legátumaiból, akadémiai istentiszteletek perselypénzeiből és tanárkari kiadványok jövedelmeiből létesített jubileumi alap	— — — — — — — — — —	5000 K
2. Gr. Wass Béla alapítványa	— — — — —	5000
3. Széki egyházmegye alapítványa	— — — — —	5000
4. Köblös István lelkész	— — — — —	1000
5. Magyar Nemzeti egyház	— — — — —	1000
6. Nagyenyedi egyházm. (évi járulék, tőke értéke)	— — — — — — — — — —	5000
7. Külföldi egyházmegye alapítványa (évi járulék, tőke értéke)	— — — — — — — — — —	5000
8. Orbai egyházmegye alapítványa (évi járulék, tőke értéke)	— — — — — — — — — —	2000
9. Gr. Toldalagi László adománya (jubileumi alapunkhoz csatoltatik)	— — — — — — — — — —	500
10. Nagyalambfalvi egyház jubiláris ajándéka, (jubileumi alapunkhoz csatoltatik)	— — — — —	50 K
11. Dr. Mihály József ajándéka (szükség szerint kiosztatott)	— — — — — — — — — —	500

12. Muzsnai László táb. lelki ajándéka (szükség szerint kiosztatott) — — — — — — — — 200 K
13. Kovács Benedek táb. lelki ajándéka (szükség szerint kiosztatott.) — — — — — — — — 100 „

Ezek mind theologusok ellátására adományoztat-
tak. És végül

14. Deák Sándor emlék-alap, (ennek kamatai egy IV-ed éves theologusnak adandók ki évenként palást beszerzésre — — — — — — — — 1000 „
- g) lőj. segélyegyletre és h) egyéb alapokra nézve l. fentebb.

Az intézet növendékeinek névsora.

A) A theologiai tanfolyam hallgatói.

IV. évesek.

1. Magyar Lajos, Fintaháza, Marostorda m. I. BK. és M.
2. Mihályfalvi István, Mocsolya, Szilágy m. I. és II. BK. M.
K. II. 2 GB.
3. Soós Béla, Rákoscaba, Pestpilisoltkiskun m. exm.
Rendkívüli kurzusra beiratkozott hadbavonultak :
4. Csutak Ferenc tüzérhadnagy.
5. Kis Gyula
6. Tapsony Endre

III. évesek.

1. Bartha Mózes, Nagyborosnyó, Háromszék m.
2. Dézsi Gábor, Nagyajta, Háromszék m. I. 3 GB. M.
3. Illyés Endre, Tunyog, Szatmár m. I. és II. BK. 3 GB. 2 K.
4. Jakab József, Székelyudvarhely, Udvarhely m. I. BK. és
M. 2 K.
5. Kun Béla, Kolozsvár, Kolozs m. exm.
6. Kúthy Béla, Hejőbába, Borsód m. exm.
7. Nagy Sándor, Póka, Marostorda m. I. BK. II. exm.

Jelmagyarázat. I. = első félévben, II. = második félévben, GB. = Gecse-Baldácsy, BK. = Bethlen-kollégiumi ösztöndíjat élvezett. K = Konvik-tusi segílyt élvezett. M. = menekülési segílyt élvezett.

II. évesek.

1. Benkő Kálmán, Nyárádszentlászló, Marostorda m. I. és II. BK. és nagyenyedi ehm.
2. Böjthe Andor, Erdőcsinád, Marostorda m. I. és II. BK. és M
3. Deák Ferenc, Kolozsvár, I. és II. BK.
4. Kiss Andor, Szamoskér, Szatmár m. I. és II. BK. 4 GB. és 2 K.
5. Kovács Béla, Kolozsvár. Kilépett.
6. Muzsnai Lásztó, Maroskeresztúr, Marostorda m. I. és II. BK. K. és M.
7. Szabó Ferenc, Feldoboly, Háromszék m. I. BK. és M.
8. Zeke Lajos, Siklós, Baranya m.

I. évesek.

1. Dali Jenő, Csávás, Kisküküllő m. Hadbavonult, nem hallgatott.
2. Deák Magda, Kolozsvár, Kolozs m. II. félévben átlépett a II. évre.
3. Farkas József, Alsójára, Tordaaranyos m. I. és II. BK. 3 GB. és Gr. Wass-alap és Gr. Kuun-alap.
4. Jeszenszky József, Szirák, Nógrád m. I. és II. BK. GB. M.
5. Köblös Endre, Magyarnemegye, Beszterce-Naszód m. I. és II. BK.
6. Nagy Ákos, hadbavonult, nem jelentkezett.
7. Toró Gyula, " " Rendkívüli kurzusra beiratkozott hadbavonultak:
8. Damó Antal, Lisznyó, Háromszék m.
9. Nagy András, Magyarósd, Alsófehér m.
10. Nagy Géza, Szászbonyha, Kisküküllő m.
11. Pokol Aurél, Kőlözna, Szolnok-Doboka m.
12. Szabados Sándor, Patakfalva, Udvarhely m.
13. Szabó Lajos, Nagykapus, Kolozs m.
14. Versényi Sándor, Göröcsön, Szilágy m.
15. Zágoni Pál, Nagyborosnyó, Háromszék m.

B) Tanárjelöltek.*IV. éves:*

1. Sándor Ferenc, Papolc, Háromszék m. Ái.

III. évesek.

1. Igmándy József, Püspökladány, Hajdu m.
2. Moravec Károly, Hajdubagos. Bihar m. Ái.

I. évesek.

1. Bucsy Ákos Gyulafehérvár.
2. Felszeghy Elemér, Dés, Szolnokdoboka m.
3. Jenei Imre, Melegföldvár, Szolnokdoboka m. Ái.

C) Orvostanhallgatók.*III. éves:*

1. Tölcséry László, Hódmezővásárhely, Csongrád m.

I. évesek.

1. Doleschall Ervin, Torda-Aranyos m.
2. Csinády Jenő, Nyárádszereda, Marostorda m.
3. Kiss Pál, Nagyszöllős, Ugocsa m.
4. Reidl Péter Újsóvé, Bács m.

D) Joghallgatók.

1. Hoffinger Károly, Olva, Hunyad m.
2. Mihalovich Géza, Zalatna, Alsófehér m.
3. Ósz Sándor, Kibéd. Maros-Torda m.

Pályakérdések és jutalmak az 1918—19. iskolai évre.

1. *A héber nyelvből az 1. évesek számára*: Szóbeli nyílt versenyen a legtöbb előhaladást tanusítónak, jutalma a gróf Teleki-alapból 32 K. A verseny anyaga az egész évi anyag és Jer. 29-ik fejezetének fordítása.

2. *Az ó-testamentumi bibliai tudományok köréből*: Jer. 1—24. fejezetének fordítása és magyarázata nyílt versenyen. Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 K.

3. *Az új-testamentumi bibliai tudományok köréből*: „A synoptikusok chronológiája“ Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 K.

4. *Az egyháztörténelemből*: „Melius Péter mint theologus és egyházszervező“ (Eredeti források alapján.) Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 K.

5. *A systematica theologiából*: A keresztyén hittan és erkölcs-tan viszonya kapcsolódási pontjaik kitüntetésével. Jutalma a gróf Teleki- és Szász Domokos-alapból 70 K.

6. *A gyakorlati theologiából*: „Párhuzam Alvinczi és Pázmány igehirdetése között.“ Jutalma a Nagy Péter- és gróf Teleki-alapból 70 K.

7. *Egyházi beszéd*: Filip. 3., 14; Róm. 9., 15—16; Ap. Cs. 8., 26—40. alapján. Jutalma a Molnár Albert-alapból 40 K.

8. *Évzáró ima*: Jutalma a Hory Béla-alapból 20 K.

9. *Prédikáció műfordítás*: német vagy francia nyelvből. (Benyújtandó az eredeti prédikáció.) Jutalma a Nagy Péter-alapból 40 korona.

10. *A legjobb harmonium játszónak* — nyílt versenyen. Jutalma a Szász Domokos-alapból 70 K.

11. *Bartók-alap*: Az erdélyi református egyházalkotmány kifejlődésének ismertetése és mai állapotának bírálata esetleges indokolt reformjavaslatokkal. Jutalma 80 K.

Jutalmak: Zwingli-alapból 25 K jeles előmenetelű tanulónak, mely október 31-én adatik ki. Két legszorgalmasabb tanulónak 24—24 K a gr. Teleki-alapból. „Deák Sándor emlékalap“-ból 60 K egy IV-ed éves végzett szegénysorsú, kiváló szorgalmú theologusnak palást beszerzésére.

Pályaművek idegen kézzel lemásolva, lapszámozva, bekötve, jeligés levéllel ellátva, 1919. május hó 1-én déli 12 óráig a fakultás igazgatójához adandók be s ugyanott és ugyanaddig kell jelentkezni a nyílt pályázatokon való részvételre is. Később érkezelt pályaművek vagy jelentkezések nem részesülnek figyelemben.

Értesítés

az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theologiai fakultásáról az 1918—19. tanévre vonatkozólag.

1. *Felvétel.* Az erdélyi református egyházkerület kolozsvári theol. fakultására felvétetnek :

a) a *tanintézetbe*: a református lelkeszi pályára készülő theologus ifjak ;

b) az *internátusba* (együttlakás) és *vele kapcsolatos konviktusba* (együttétkezés) elsősorban 80, a tanintézetbe beiratkozott theologus és 40 tanárnövendék ; másodsorban egyéb főiskolai hallgatók.

2. *A felvételért való folyamodványok* a) keresztlevel, b) érettségi bizonyítvánnyal (theologusoknál nem görögpoftlós gymnasiumi érettségivel) vagy leckekönyvvel (Index) vagy ezek hitelesített másolatával felszerelten és a fakultás igazgatóságához címzetten dr. **Kecskeméthy István igazgató** kezéhez **folyó évi augusztus hó 20-ig** küldendők be, a folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a folyamadó lakását: község (esetleg utca, házsám), utolsóposta és vármegye.

Később érkezett folyamodványok nem vétetnek figyelembe, ellenben a *theologia I-ső évfolyamára azok az ifjak, akik most tesznek érettségit, már május vagy június hó folyamán beiratkozhatnak.* A kellő időre beadott kérvényekre a válasz 8 nap alatt megküldetik.

Az előző évben is az intézet kötelékében volt növendékeknek — amennyiben okmányaikat ki nem vették és ösztöndíjat nem kérelmeznek — elég csak levélben jelentkezniök, *de a jelentkezés okvetlen szükséges.*

3. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával beiratkozási díj közös cím alatt — nyugdíj (20 K), könyvtárdíj (2 K), felszerelési díj (8 K), ifjúsági egyleti díj (4 K), theologus

theol. köri díj (2 K), — összesen egy évre 34, illetőleg 36 koronát tartozik fizetni: amihez járul még az újonnan jött növendékek részéről, vagy új törvények életbeléptetésekor mindenki részéről 1 K, az intézeti törvények és rendtartási szabályok egy példányáért és theologusoknál új leckekönyvekért (index) 1 K.

Ezenkívül:

a) Egyetemi hallgatóknak *internátusi és konviktusi díj* egy évre: 1500 korona, melyből 100 K. internátusi díj 50—50 K-ás félévi, 1400 K. konviktusi díj harmadéves előleges részletekben fizetendő.

b) Theologusoknak internátusi díj egy évre 100 K, 50—50 K-ás félévi előleges részletekben fizetve; *konviktusi díj* egy évre 850 (nyolcszázötven) korona harmadéves előleges részletekben fizetve.

Tekintettel azonban a hadi állapottal járó drágulásra, az Előjáróság úgy az a), mint a b) alatti konviktusi és internátusi díjak felemelésének jogát fenntartja magának.

A konviktusi díjak harmadéves előleges részletekben és pedig: 1. a szeptemberi beiratkozások alkalmával; 2. dec. 1-én és 3. április 1-én fizetendők, egész évre kötelezők és a szülők (gyám) által, megfelelő tanukkal (egyik lehet az illetékes lelkész) tanuzott és kezesekkel kezelt „Kötelezvény“-ben vállalandók el, melynek úrlapja a felvételi értesítéskor mindenkinek megküldetik, s megfelelően kitöltve s aláírva a beiratkozáskor adandó be. *Aki kötelezvényét a beiratkozás alkalmával be nem nyújtja, az internátusba és konviktusba föl nem vétetik.* A harmadévi részletekben való fizetés alól fölmentésnek semmi esetben sincs helye, *amire a t. szülők figyelmét külön is nyomatékosan felhívjuk.*

A theologusok azonkívül maguk fizetik a helybeli tudományegyetemen heti 10 óráig kötelezetten hallgatandó bölcsészeti és nevelésoktatástani tudományokból kijelölt tárgyak után a *beiratkozási* (10 K) és *tandíjat*, mely utóbbi félévenként 33 korona.

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* (Lásd 70—1909. egyh. ker. közgy. jksz. Szabályzatot.) Az intézet beiratkozott növendékeinek a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára:

a) *Theologusoknak:*

α) Minden theologusnak tandíjmentesség a theol. fakultáson hallgatott tárgyak után,

β) 16, egyenként kétszáz koronás — félévenkénti részletekben utólagosan fizetendő — ösztöndíj a nagyenyedi Bethlen-kollegiumtól járó fejedelmi alapítványból.

γ) 20, egyenként száz koronás — félévenkénti részletekben utólagosan fizetendő — ösztöndíj az egyházkerület által a Gecse- és Baldácsi-alap számadási feleslege terhére engedélyezve.

δ) Három drb. 600 koronás egyházmegyei stipendium.

ε) Ünnepi követségek (legatio).

ζ) 550 K pályadíjakra.

Összes segély — a tandíjmentességet nem számítva — körülbelül évi 20.000 korona. Úgy, hogy a háborús drágaság által okozott konviktusi díjemelést az erkölcsi és tanulási kivánalmaknak megfelelő ifjak, mint a múlt évben, úgy a jövőben sem fogják súlyosan megérezni.

b) *Tanárnövendékeknek*: a m. kir. kultuszminiszter úr által engedélyezett ingyen konviktusi és internátusi ellátás 18 tanárjelölt részére.

Az a) β) alatt jelzett ösztöndíjakért a folyamodványok a Bethlen-kollégium Méltóságos Előljáróságához, az a) γ) alattiakért a theol. fakultás Mélt. Előljáróságához, a δ) alattiakért az illető egyházmegye tanácsához, a b) alattiakért a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Úr Őnagyméltóságához címzendők, de mindenik a theol. fakultás igazgatóságához adandó be *f. évi augusztus hó 20-ig*. Az ösztöndíjakért való folyamodványokhoz, a felvételi kéreéshez csatolandó okmányokon kívül (2. pont) mellékelni kell még: a szülők ez évben kiállított hitelesített adókönyvi kivonatát és családi értesítőjét. *Aki a jelzett időig nem folyamodik, vagy nem jelentkezik* — még ha a stipendiumot élvezte is — *eltávozottnak tekintetik*, s helye mással töltetik be.

A theologiai tanfolyamra, a bennlakásba és tápintézetbe való felvételnél és mindennemű jótétemények odaitélésénél az egyenlő előmenetelt és magaviseletet tanúsító és egyenlő családi és vagyoni viszonyok között élő ifjak közül az erdélyi ref. egyházkerület kötelékébe tartozó szülőknek s ezek között is lelkészeknek, tanároknak, s felekezeti tanítóknak és kántoroknak gyermekeit elsőség illeti meg.

A Bethlen-kollegiumtól járó ösztöndíjakra csak oly theol. ifjak ajánlhatók és vehetők fel, akiknek megelőző félévi lecke-könyve általános jeles (1), kivételes esetben jó (2), magaviselete

példás, szorgalma kitartó. Egyenlők között előnyben részesítendőök a nagyenyedi Bethlen-kollégiumban tanult ifjak. Ez ösztöndíjakra felajánlhatók a theol. fakultás 1. évi tanfolyamára beiratkozott olyan ifjak is, akiknek érettségi bizonyítványa általános jeles (1).

A Gecse—Baldácsi ösztöndíjakat csak legalább jó (2) előmenetelű ifjak kaphatják meg. (Különböző, méltánylást érdemlő esetekben feltétesen elégséges előmenetelűek is részesíthetők benne).

Minden, az intézetbe felvett, theol. ifjú a beiratkozás alkalmával kötelezvényt tartozik kiállítani arról, hogy amennyiben a fentebbi a) β), γ), δ) pontokban említett ösztöndíjakban részesül a fakultás részéről, a theol. tanfolyam bevégezése után legalább két (2) évi rendes lelkeszi szolgálatot fog teljesíteni az erdélyi ref. egyházkerület kötelékében, ha pedig akár a tanfolyam bevégezése előtt, akár azután, az említett kétévi rendes lelkeszi szolgálat teljesítése nélkül távoznék az erdélyi egyházkerület kötelékéből, az élvezett jótéteményt visszatéríti a fakultásnak.

Az ösztöndíjakért való folyamodások eredménye az illető tényezők döntéséről vett értesítés után (remélhetőleg október hó végéig) azonnal tudniul adatik az érdekelteknek.

5. *Beiratkozás.* A jövő tanévre való beiratkozások szept. hó 14. napján lesznek.

A folyamodásuk alapján írásbelileg előjegyzett ifjak közül, „a theológiára teljesen ép, minden testi logyatközás nélkül levő ifjak vehetők fel, erre vonatkozó bizonyítvány alapján“ (56—1906. egyh.-ker. közgy. jksz.); az internátusba pedig a fakultás Elöljáróságának határozata értelmében, csak azok fognak véglegesen fölvetetni, beiratkozáshoz bocsátatni és beköltözködhetni, akiket az intézeti orvos, előzetes vizsgálat után, teljesen egészségesnek fog találni. Ezért a beiratkozás előtt, a beiratkozásra kitűzött napon, az intézeti orvos úr által tartozik magát minden jelentkező ifjú megvizsgáltatni s tőle a felvehetőséget igazoló bizonyítványt hozni az internátusi felügyelőhöz.

A beiratáskor minden felvett növendék tartozik befizetni az igazgató kezéhez a 2. pont alatt kitüntetett beiratási díjat; dr. Révész Imre internátus és konviktusi felügyelő tanár kezéhez pedig az internátusi díj első félévi — és a konviktusi díj első évharmadi részletét. Ezek lefizetése nélkül senki az intézetbe be nem írható.

A régi növendékek közül azok, akik az előző évekről bármiféle iskolai díjjal hátralékban maradtak, addig be nem írhatóak, míg hátralékaikat előzőleg ki nem egyenlítették.

6. *Internátus.* A benlakásra felvett ifjak szeptember 10-én jöhetnek. Beiratkozásuk és esedékes díjaik lefizetése után az internátus felügyelő tanára helyezi el őket a szobákban, hol lakást (fűtéssel, világítással és takarítással) kapnak, ágygal, dolgozóasztallal, székkal, szekrénnel és mosdóval.

Az ágyak az előljárással 1910. június 24-iki határozata alapján közegészségi érdekből vassodrony-ágybetéttel szereltettek fel, de az *összes ágyneműt — az ágytakaró kivételével, amit az intézet ad — az ifjaknak kell magukkal hozniok és pedig egy 185 cm. hosszú, 78 cm. széles, 4 részből álló levarrt matrácot, 1 vagy 2 vánkost, 1 paplant legalább 2—2 húzattal, illetőleg lepedővel.* Ezek és a tisztaságra tartozó másfajta felszerelés nélkül a beköltözés nem engedhető meg.

7. A *konviktus.* A konviktusban a főzés később meghatározandó időben kezdődik. Az ifjak naponként háromszor étkeznek.

8. Az *1917—18. tanév ünnepélyes megnyitása* szeptember hó 15-én délelőtt 11 órakor lesz a fakultás épületének dísztermében.

9. A javító- és pótlókollokviumok szept. 12—13-án lesznek. Azoknak, akik ezeken a napokon nem teszik le kielégítő eredménnyel kollokviumokat, újabb határidő nem engedélyeztetik és ezek a következő félévre nem vétetnek fel.

10. Az *I. és II. lelkészképesítő vizsgálat* szeptember 16—18. napjain fog megtartatni és pedig szept. 16-án d. e. 8 órakor I. lelkészképesítő, d. u. 3 órakor II. lelkészképesítő zárt írásbeli vizsgálat; szept. 16-án d. u. 1., annak végeztével a II. lelkészképesítő szóbeli vizsgálat, szept. 12-én pedig a theol. alapvizsgálat. Jelentkezni az igazgatónál az I. lelkészképesítő vizsgálatra szept. 15-én, az alapvizsgálatra szept. 11-én d. u. 3 órakor kell. Vizsgálatra csak azok bocsáttatnak, akik előbb összes fennálló tartozásaikat a vizsgálati díjakkal együtt lefizették (346—1917. számú igaz. tanácsi rendelet).

11. Esetleges tudakozódások a theol. fakultás igazgatójához intézendők (Kolozsvár, Bocskay-tér 1. szám).

Dr. Kecskeméthy István
a theol. fakultás igazgatója.